

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Olgi Bartosiewicz

Tożsamość niejednoznaczna. Historyczne, filozoficzne i literackie konteksty twórczości Beniamina Fundoianu (1898 - 1944)

Przedłożona mi do recenzji rozprawa doktorska Pani mgr Olgi Bartosiewicz, doktorantki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dzięki odwołaniu do kategorii wielodyscyplinarności, jest moim zdaniem przedsięwzięciem naukowym zgoła niebanalnym, poszerzającym perspektywę patrzenia na historię literatury europejskiej, która - jak powiada autorka niniejszej rozprawy - "od dawna już nie zamyka się w ramach sztywno ustalonego kanonu" (s. 212).

Doktorantka obrała sobie za cel nie tylko analizę oraz interpretację twórczości poetyckiej, eseistycznej i krytycznoliterackiej Beniamina Fundoianu / Benjamina Fondane'a, rozpatrywanych w kontekście tożsamościowych dylematów autora, ale też podjęła próbę osądu tej twórczości, by uwypuklić wartości, dzięki którym twórczość Fundoianu / Fondane'a jawi się dla odbiorcy bardziej lub mniej cenna od innych dzieł tej samej kategorii, a zarazem w mniejszym lub większym stopniu odpowiada uznawanym przez niego ideałom i standardom, w podwójny sposób relatywizując dzieło: z jednej strony bowiem określa jego usytuowanie w zbiorze dzieł pokrewnych, z drugiej zaś - wyznacza jego "odległość" od akceptowanej normy, wydobywając wartości skryzalizowane w dziele (estetyczne, ekspresywne, poznawcze, artyzm, oryginalność) po to, by czytelnicza interpretacja dzieła, towarzysząca jego lekturze, nie zwiódła odbiorcy na manowce, porządkując proces rozumienia, scalania i dookreślania utworu.

Działania badawcze doktorantki sprowadziły się nie tylko do wyodrębnienia poziomów "organizacji" dzieła Fundoianu / Fondane'a i ich segmentacji, ale także do określenia powiązań między jednostkami w ramach każdego poziomu, jak i poza nim. Zabiegom interpretacyjnym mgr Bartosiewicz poddała twórczość Fundoianu / Fondane'a jako układ całościowy, mimo jej tematycznego i formalnego zróżnicowania, by odnaleźć naczelną zasadę decydującą o totalności, integralności i niepowtarzalności dzieła, specyficzną ciągłość konceptualną i estetyczną.

